

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อ.พ. ๘๖/๒๕๕๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดโทษสำหรับกรณีไม่ยื่นบัญชีที่มีการรับรองตามมาตรา ๖๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๗ ให้ครอบคลุมถึงการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับกรณีไม่ยื่นรายการเพื่อหลีกเลี่ยง การเสียภาษีอากร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ ทวิ)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้ครอบคลุมถึงกรณีการขอคืน ภาษีมูลค่าเพิ่ม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๐/๔ (๖))

เหตุผล

โดยที่บทลงโทษทางอาญาตามประมวลรัษฎากรยังไม่ครอบคลุมถึงกรณีที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นบัญชีที่มีการรับรองพร้อมทั้งยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี หรือกระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน เพื่อขอคืนภาษีอากร อีกทั้งอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีอากร ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ ความผิดอาญาดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) มีเนื้อหารวมจำนวน ๖ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญ
ดังนี้

- แก้ไขเพิ่มเติมกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ไม่ยื่นรายการซึ่งจำเป็น
ต้องใช้ในการคำนวณภาษีต่อเจ้าพนักงานประเมินตามที่กำหนดในมาตรา ๖๙ เป็นความผิด
ตามมาตรา ๓๕ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

- แก้ไขเพิ่มเติมกรณีการกระทำของผู้ที่กระทำด้วยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย
หรือโดยวิธีการใดทำนองเดียวกัน เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากร
ถือว่าเป็นความผิด (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

- แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษของผู้ที่ไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่น เพื่อหลีกเลี่ยง
การเสียภาษีอากร (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ ทวิ)

- แก้ไขเพิ่มเติมกรณีการกระทำของผู้ประกอบการจดทะเบียน โดยเจตนา
เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มหรือขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยการกระทำการใด ๆ โดยความเท็จ
โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน ถือว่าเป็นการกระทำความผิด
ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๙๐/๔ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม (๖) ของมาตรา ๙๐/๔)

**บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)**

ข้อดี

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) เป็นร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร
เพื่อให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมถึงลักษณะการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่ในการแนบเอกสารพร้อมกับการ
ยื่นแบบแสดงรายการภาษี และปรับปรุงบทกำหนดโทษกรณีที่มีการกระทำผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง
ภาษีอากรจากรัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายให้ดียิ่งขึ้น

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ วงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ตุลาคม ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวปรางทิพย์ หวังสมนึก	นิติกรชำนาญการ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๘๒๕๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบประมวลรัษฎากร
กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) ๕

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย -๑-
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. -๔-
- บทความ เรื่อง คดีความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากร
ที่เป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ -๗-
- มาตรการป้องกันการเลียงภาษีอากร -๑๓-
- กฎหมายใหม่ โกงภาษี หนีภาษี เลียงภาษี โทษจำคุกสูงสุด ๗ ปี -๒๒-

ภาคผนวก

- ประมวลรัษฎากร (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) (๑)
- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๙)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑๓)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

**ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)**

พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดโทษสำหรับกรณีไม่ยื่นบัญชีที่มีการรับรองตามมาตรา ๖๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๗ ให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับกรณีไม่ยื่นรายการเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ ทวิ)
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้ครอบคลุมถึงกรณีการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๐/๔ (๖))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่บทลงโทษทางอาญาตามประมวลรัษฎากรยังไม่ครอบคลุมถึงกรณีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นบัญชีที่มีการรับรองพร้อมทั้งยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีหรือกระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกันเพื่อขอคืนภาษีอากร อีกทั้งอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีอากรยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดอาญาดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ แก้ไขเพิ่มเติมกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ไม่ยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีต่อเจ้าพนักงานประเมินตามที่กำหนดในมาตรา ๖๙ เป็นความผิดตามมาตรา ๓๕ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๕๐ ทวิ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๖๙ เว้นแต่จะแสดงว่าได้มีเหตุสุดวิสัย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

๕.๒ แก้ไขเพิ่มเติมกรณีการกระทำของผู้ที่กระทำโดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการใดทำนองเดียวกัน เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากรถือว่าเป็นความผิด (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๒ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

“มาตรา ๓๗ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

(๑) แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลียงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ

(๒) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลียงหรือพยายามหลีกเลียงการเสียภาษีอากรหรือขอคืนภาษีอากรตามลักษณะนี้”

๕.๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษของผู้ที่ไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่น เพื่อหลีกเลียงการเสียภาษีอากร (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ ทวิ)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ทวิ ผู้ใดไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นตามลักษณะนี้ เพื่อหลีกเลียงการเสียภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๕.๔ แก้ไขเพิ่มเติมกรณีการกระทำของผู้ประกอบการจดทะเบียน โดยเจตนาเพื่อหลีกเลียงภาษีมูลค่าเพิ่มหรือขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยการกระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน ถือว่าเป็นการกระทำความผิด ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๙๐/๔ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม (๖) ของมาตรา ๙๐/๔)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๙๐/๔ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลียงหรือพยายามหลีกเลียงภาษีมูลค่าเพิ่มหรือขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม กระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

ประมวลรัษฎากร

กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)

เรื่องเสร็จที่ ๑๔๑๘/๒๕๔๘

ตารางเปรียบเทียบ
ประมวลราชฎากับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประมวลรัษฎากร	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	ร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร	

ประมวลรัษฎากร	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๓๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๕๐ ทวิ หรือมาตรา ๕๑ เว้นแต่จะแสดงว่าได้มีเหตุสุดวิสัย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๕๐ ทวิ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๖๕ เว้นแต่จะแสดงว่าได้มีเหตุสุดวิสัย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้ที่ไม่ยื่นรายการ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษี ต่อเจ้าพนักงานประเมินตามที่กำหนดใน มาตรา ๖๕ เป็นความผิด</p>

ประมวลรัษฎากร	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๓๗ ผู้ใด (๑) โดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจ แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ</p> <p>(๒) โดยความเท็จ โดยอ้อโก่งหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ</p> <p>ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท</p>	<p>“มาตรา ๓๗ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท</p> <p>(๑) แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ</p> <p>(๒) โดยความเท็จ โดยอ้อโก่งหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือขอคืนภาษีอากรตามลักษณะนี้”</p>	<p>กำหนดให้ผู้ที่ทำกระทำโดยความเท็จ โดยอ้อโก่งหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน เพื่อขอคืนภาษีอากรตามลักษณะนี้เป็นความผิด</p>
<p>มาตรา ๓๗ ทวิ ผู้ใดโดยเจตนาละเลยไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นตามลักษณะนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือ</p> <p>จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๗ ทวิ ผู้ใดไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นตามลักษณะนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p>	<p>แก้ไขอัตราโทษให้สูงขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน</p>

<p>ประมวลรัษฎากร</p>	<p>ประมวลรัษฎากร พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>(๖) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม กระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๙๐/๔ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๖) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มหรือขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม กระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน” ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี</p>	<p>กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่กระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน เพื่อขอคืนภาษีเป็นความผิด</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เสนอ

กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

๓. ความเป็นมา

เนื่องจากบทบัญญัติในประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากร ที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมยังมีเนื้อหาที่ไม่ครอบคลุมถึงลักษณะการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่ในการแนบเอกสารพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษี การกระทำผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงภาษีอากรจากรัฐ และอัตราโทษที่ไม่เป็นธรรมสำหรับความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ดังนั้น เพื่อให้บทบัญญัติในประมวลรัษฎากรมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการฝ่าฝืนหน้าที่ในการแนบเอกสารพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษี การฉ้อโกงภาษีอากรจากรัฐ และการกำหนดอัตราโทษที่เป็นธรรมสำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีอากร จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๙๐/๔ (๖) และยกเลิกมาตรา ๓๗ ทวิ

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลรัษฎากร ดังนี้

๔.๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้การฝ่าฝืนหน้าที่ในการแนบเอกสารพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๙ มีมาตรการบังคับในการลงโทษได้ทางกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

๔.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้การกระทำอันเป็นการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรมีอัตราโทษอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน และให้บทลงโทษตามมาตรา ๓๗ ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขอลดคืนภาษีอากรที่เกิดจากการกระทำโดยความเท็จ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และยกเลิกมาตรา ๓๗ ทวิ)

๔.๓ แก้ไขเพิ่มเติมให้บทความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มครอบคลุมถึงการกระทำเกี่ยวกับการขอลดคืนภาษีมูลค่าเพิ่มอันเป็นเท็จ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๐/๔ (๖))

๕. ผู้ทำภารกิจ

หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นหน่วยจัดเก็บภาษี คือ กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ กำหนดนโยบายและจัดทำร่างกฎหมายภาษีอากร จึงเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินภารกิจนี้โดยตรง

/๖. ความจำเป็น...

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากบทบัญญัติในประมวลรัษฎากรบางมาตราที่จะทำการแก้ไขเพิ่มเติม มีเนื้อหาที่ไม่ครอบคลุมถึงลักษณะการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่ในการแนบเอกสาร พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษี การกระทำผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงภาษีอากรจากรัฐ และปัญหาของอัตราโทษที่ไม่เป็นธรรมสำหรับความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร

๖.๒ การใช้บังคับของกฎหมาย

การแก้ไขกฎหมายในเรื่องดังกล่าว เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญา ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้บังคับทั่วไปสำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษีทุกคน ซึ่งกระทำการอันเข้าลักษณะ เป็นความผิดอาญาตามประมวลรัษฎากร จึงต้องใช้บังคับทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

การแก้ไขกฎหมายในเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่อาจเข้าไปกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ ของผู้มีหน้าที่เสียภาษี เนื่องจากเป็นบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดชอบทางอาญา

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรตามร่างกฎหมายนี้ไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

การแก้ไขเพิ่มเติมและยกเลิกบทบัญญัติบางมาตราในประมวลรัษฎากรนี้ ทำให้กฎหมายเดิม ที่มีเนื้อหาที่ครอบคลุมถึงลักษณะการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่ในการแนบเอกสารพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษี การกระทำผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงภาษีอากรจากรัฐ และปัญหา ความไม่เป็นธรรมสำหรับความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ได้รับการแก้ไขซึ่งจะทำให้ เกิดความเป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายยิ่งขึ้น

๙. ความพร้อมของรัฐ

กรมสรรพากรซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษีมีความพร้อมในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรในเรื่องนี้

๑๐. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรตามร่างกฎหมายนี้ไม่มีหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติการกิจ ซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

๑๑. วิธีการทำงาน การตรวจสอบและการประเมินผลสัมฤทธิ์

กรมสรรพากรได้พัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเชี่ยวชาญและประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ในขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญของการให้ความเป็นธรรมในระบบการจัดเก็บควบคุมกันไป โดยมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจในองค์กรตามลำดับบังคับบัญชา นอกจากนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดทางอาญานั้นยังอยู่ภายใต้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเช่นคดีอาญาทั่วไป

๑๒. อำนาจในการตรานุญาต

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรตามร่างกฎหมายนี้ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญา จึงไม่อาจกำหนดให้ฝ่ายบริหารหรือองค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครองมีอำนาจในการอนุญาต เพื่อกำหนดลักษณะของการกระทำอันเป็นความผิดอาญา และกำหนดโทษได้ ทั้งนี้ เพราะการบัญญัติกฎหมายที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทกำหนดโทษทางอาญานั้น จะต้องได้รับการตราโดยฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งเป็นหรือถือเป็นตัวแทนของประชาชน

๑๓. การรับฟังความคิดเห็น

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรตามร่างกฎหมายนี้มีที่มาจากการศึกษาปัญหาในการบังคับใช้บทบัญญัติในประมวลรัษฎากรของกรมสรรพากร ซึ่งมาจากปัญหาของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการแก้ไขกฎหมายได้อยู่บนหลักการของกฎหมายภาษีอากร เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน จึงไม่จำเป็นต้องรับความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๙๘๓๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวดังต่อไปนี้

๑. หลักการร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการคลังเสนอ

กระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ เพื่อกำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ ในการแนบเอกสารพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการตามที่กำหนด ต้องรับโทษตามมาตรา ๓๕ ด้วย (ร่างมาตรา ๓)

๑.๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ เพื่อให้การกระทำอันเป็นเท็จเพื่อขอคืนภาษีอากรเป็นความผิดที่ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๓๗ และกำหนดเพิ่มเติมให้ผู้ที่เจตนาละเลยไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีอากรซึ่งเดิมต้องได้รับโทษตามมาตรา ๓๗ ทวิ ให้ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๓๗ นี้แทน ทั้งนี้ เพื่อให้การกระทำอันเป็นการหลีกเลี่ยงภาษีอากรมีอัตราโทษอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน (ร่างมาตรา ๔)

๑.๓ ยกเลิกมาตรา ๓๗ ทวิ เนื่องจากได้นำไปบัญญัติรวมไว้ในมาตรา ๓๗ แล้ว (ร่างมาตรา ๕)

๑.๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๐/๔ (๖) เพื่อให้การกระทำเกี่ยวกับการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มอันเป็นเท็จ เป็นความผิดที่ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๙๐/๔ (ร่างมาตรา ๖)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีข้อสังเกตในส่วนของการแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษในมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดกรณีผู้มีหน้าที่ยื่นรายการเสียภาษี โดยจงใจดเว้นไม่ยื่นรายการ หรือกระทำการอื่นใดทำนองเดียวกันเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร นั้น ได้กำหนดให้ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท ซึ่งเป็นอัตราโทษค่อนข้างสูงและอาจไม่สอดคล้องกับฐานความผิดเดิมของมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นกรณีมีเจตนาในการแจ้งข้อความเท็จฉ้อโกง หรือใช้อุบายเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาสัดส่วนของอัตราโทษให้สอดคล้องกับความร้ายแรงของการกระทำความผิดด้วย

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) แล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ เพื่อกำหนดให้การกระทำอันเป็นเท็จเพื่อขอลดภาษีอากรเป็นความผิดที่ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๓๗ ด้วย สำหรับการที่ในร่างมาตรานี้ได้กำหนดให้ผู้ที่มีเจตนาละเลยไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีอากร ซึ่งเดิมต้องได้รับโทษตามมาตรา ๓๗ ทวิ ให้ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๓๗ แทน นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) เห็นว่า ตามมาตรา ๓๗ เป็นการกำหนดให้การกระทำอันเป็นเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอลดภาษีอากรเป็นการกระทำความผิดที่ต้องรับโทษ ซึ่งเป็นคนละกรณีกับการกระทำที่มีเจตนาละเลยไม่ยื่นรายการเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี จึงไม่อาจบัญญัติไว้ในมาตราเดียวกันได้

๓.๒ สำหรับร่างมาตรา ๕ ซึ่งเป็นการยกเลิกมาตรา ๓๗ ทวิ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) เห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๗ ทวิ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความผิดในกรณีที่มีหน้าที่เสียภาษีเจตนาละเลยไม่ยื่นรายการหรือกระทำการอื่นใดทำนองเดียวกันเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร จึงเห็นควรคงมาตรา ๓๗ ทวิ ไว้เช่นเดิม โดยปรับอัตราโทษให้สูงขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้ตัดถ้อยคำ “โดยเจตนาละเลย” ในมาตรา ๓๗ ทวิ ออก เนื่องจากเห็นว่า การไม่ยื่นแบบแสดงรายการย่อมเป็นการแสดงออกถึงเจตนาของผู้กระทำว่ามีความประสงค์ที่จะหลีกเลี่ยงภาษีอากรแล้วจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้อีก

๓.๓ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๐/๔ (๖) เพื่อกำหนดให้ชัดเจนขึ้นว่า การขอลดภาษีมูลค่าเพิ่มที่กระทำโดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน เป็นการกระทำความผิดที่ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๕๐/๔

นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำและวรรคตอนเล็กน้อยในบันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ และร่างพระราชบัญญัติฯ ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น และเป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษทางอาญาตามประมวลรัษฎากร ทำให้รัฐมีกระบวนการควบคุม และป้องกันการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อรายได้ ที่รัฐจะได้รับจากการจัดเก็บภาษี ทั้งยังส่งผลให้บทบัญญัติของประมวลรัษฎากรมีความชัดเจน และมีความสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๘

บทความเรื่อง

คดีความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากรที่เป็นคดีพิเศษ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗^{*}

คดีความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากร

เมื่อคดีความผิดทางอาญาตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรเกิดขึ้นแล้วเจ้าพนักงานสรรพากร ผู้ปฏิบัติงานคดีอาจดำเนินการได้ ๒ กรณี คือการเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับ และการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาต่อศาลจึงแบ่งลักษณะคดีความผิดทางอาญาตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรดังนี้

ก. กรณีคดีความผิดทางอาญาที่เจ้าพนักงานสามารถเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับได้

ข. กรณีคดีความผิดทางอาญาที่เจ้าพนักงานไม่สามารถเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับได้ เจ้าพนักงานสรรพากรจะต้องดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินคดีทางอาญาทางศาลเท่านั้น

ก. กรณีคดีความผิดทางอาญาที่เจ้าพนักงานสามารถเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับได้

การเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับคดีอาญา เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๓ ทวิแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ถ้าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกต้องได้รับโทษจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้องให้มีอำนาจเปรียบเทียบ โดยกำหนดค่าปรับแต่สถานเดียว ในความผิดต่อไปนี้เว้นแต่ความผิดตามมาตรา ๑๓ คือ

(๑) ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ ซึ่งโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของอธิบดีถ้าเกิดขึ้นในจังหวัดอื่นให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) ความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกเกินหกเดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ซึ่งโทษจำคุกเกินหกเดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปีให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมการปกครอง และอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ถ้าผู้ต้องหาใช้ค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดแล้วให้ถือว่าเป็นอันคุ้มผู้ต้องหา มิให้ถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดนั้น ถ้าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง เห็นว่าไม่ควรใช้อำนาจเปรียบเทียบหรือเมื่อเปรียบเทียบแล้วผู้ต้องหาไม่ยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือยอมแล้วแต่ไม่ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดให้ดำเนินการฟ้องร้องต่อไป

^{*} ที่มา : บทความเรื่อง “คดีความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากรที่เป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗”, โดย นายรัชชัย สอนสีดา ผู้อำนวยการส่วนคดีภาษีอากร ๒ สำนักคดีภาษีอากร, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <https://www.dsi.go.th/Files/Images/คดีความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากรที่เป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ%20พ.ศ.%20๒๕๔๗.pdf>.

และในกรณีนี้ห้ามมิให้ดำเนินการเปรียบเทียบตามกฎหมายอื่นอีก” ซึ่งคดีความผิดทางอาญาในกรณีนี้ กรมสรรพากรได้วางแนวทางอัตราการเปรียบเทียบ โดยกำหนดค่าปรับไว้ตามหนังสือ ที่ กค ๐๘๐๖(ก)/๑๓๓๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๕ รวม ๕๐ กรณี(หรือฐานความผิด) ซึ่งจะยกเป็นตัวอย่างบางกรณี ดังนี้

บัญชีอัตราการเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับ
ตามมาตรา ๓ ทวิ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร
ตามหนังสือที่ กค ๐๘๐๖(ก)/๑๓๓๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๕
(ข้อผ่อนปรนการปรับตามหนังสือที่ กค ๐๘๐๖/๑๐๐๔๐ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๗)
ทั่วไป

ลำดับที่	มาตรา ความผิด	ฐานความผิด	อัตราโทษตามกฎหมาย	อัตราที่ควรเปรียบเทียบ ปรับกระทรวงละ/บาท
๑	๓ นว	รู้อยู่แล้วไม่อำนวยความสะดวกหรือขัดขวางเจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ ตามความในมาตรา ๓ เบญจ	ปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ (อายุความ ๑ ปี)	๕,๐๐๐.-
๒	๓ ทศ	ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๓ ฉ	ปรับไม่เกินห้าพันบาท (อายุความ ๑ ปี)	๒,๐๐๐.-
๓	๓ ทวา ทศ	ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา ๓ เอกาทศ (เลขประจำตัวผู้เสียภาษี)	ปรับไม่เกินสองพันบาท (อายุความ ๑ ปี)	(๑) บุคคลธรรมดา ๑๐๐.- (๒) นิติบุคคล ๕๐๐.-
๔-๕๐	๔ นว-๑๒๘	ฯ	ฯ	ฯ

ข้อสังเกต คดีความผิดตามมาตรา ๓๗ ทวิ แม้เป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับได้ตามมาตรา ๓ ทวิ (๑) แต่กรมสรรพากรเห็นว่า เป็นกรณีหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร จึงไม่ได้วางแนวทางอัตราการเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับไว้ตามหนังสือดังกล่าว

ข. กรณีคดีความผิดทางอาญาที่เจ้าพนักงานไม่สามารถเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับได้ ความผิดที่เจ้าพนักงานไม่สามารถเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับได้เป็นความผิดที่มีบทลงโทษหนัก ปรับและจำคุกในอัตราสูง ประมวลรัษฎากรได้บัญญัติไว้ตามมาตรา ๓๕ ทวิ มาตรา ๓๗ (๑) (๒) มาตรา ๙๐/๔ (๑)-(๗) มาตรา ๙๐/๕ มาตรา ๙๑/๒๑ (๗) และมาตรา ๑๒๙รวม ๑๓ กรณี

(ความจริงมีมาตรา ๑๓ อีกที่ไม่สามารถเปรียบเทียบได้เพราะมาตรา ๓ ทวิได้กำหนดยกเว้นไว้) ดังนี้

มาตรา ๓๕ ทวิ “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ทวิต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น”

มาตรา ๓๗ “ผู้ใด

(๑) โดยรู้แล้วหรือโดยจงใจ แจ้งข้อความเท็จหรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้หรือ

(๒) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกง หรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกันหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปีและปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท”

มาตรา ๙๐/๔ “บุคคลดังต่อไปนี้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ระบุไว้ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปีและปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

(๑) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ออกใบกำกับภาษีใบเพิ่มหนี้หรือใบลดหนี้โดยไม่มีสิทธิที่จะออกเอกสารดังกล่าวตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๖/๑

(๒) ตัวแทนผู้ประกอบการจดทะเบียนที่อยู่นอกราชอาณาจักรโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มออกใบกำกับภาษีโดยไม่มีสิทธิตามมาตรา ๘๖/๒ วรรคหนึ่ง

(๓) ผู้ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ โดยไม่มีสิทธิจะออกเอกสารดังกล่าว ตามมาตรา ๘๖/๑๓

(๔) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ลงรายการหรือลงรายการเป็นเท็จในรายงานตามมาตรา ๘๗ หรือตามที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๘๗/๑

(๕) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ หรือใบแทนเอกสารดังกล่าว

(๖) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม กระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกง หรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน

(๗) ผู้ประกอบการโดยเจตนา นำใบกำกับภาษีปลอม หรือใบกำกับภาษีที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไปใช้ในการเครดิตภาษี”

มาตรา ๙๐/๕ “ในกรณีที่ผู้กระทำความผิด ซึ่งต้องรับโทษตามหมวดนี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้ยินยอม หรือมีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น”

มาตรา ๙๑/๒๑ (๗) “ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ ดังต่อไปนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๑)

(๗) ส่วน ๑๔ บทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติมาตราดังกล่าวข้างต้นรวมทั้ง
มาตรา ๙๐/๕”

มาตรา ๑๒๙ “ผู้ใดโดยเจตนาทุจริตมีแสตมป์ซึ่งรู้ว่าเป็นแสตมป์ปลอมก็ดีหรือค่าแสตมป์
ที่ใช้แล้ว หรือที่มีกฎกระทรวงประกาศให้เลิกใช้เสียแล้วก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ห้าพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

ความผิดตามมาตราดังกล่าวข้างต้น เป็นความผิดที่มีระวางโทษจำคุกขั้นสูงถึงเจ็ดปี
ซึ่งเจ้าพนักงานไม่สามารถเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับได้ ดังนั้นถ้าบุคคลใดมีพฤติการณ์
ครบองค์ประกอบความผิดอาญาแล้ว เจ้าพนักงานสรรพากรต้องดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
เพื่อฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาทางศาลเท่านั้น

คดีความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากรที่เป็นคดีพิเศษ

เนื่องจากคดีความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากรมิได้กำหนดไว้ในบัญชีท้าย
พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น ในการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ กคพ. โดยนายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร)
เป็นประธานได้มีมติให้เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้คดีความผิดทางอาญา
เกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กฎหมายว่าด้วยศุลกากร ภาษีสรรพสามิต สุรา และยาสูบ
รวม ๕ ฉบับ เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) เพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้ในบัญชีท้าย
พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๗
อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงตามที่กระทรวงยุติธรรม (กคพ.) เสนอและให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาตรวจพิจารณาดำเนินการจนสามารถออกกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติม
ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

เมื่อมีการออกกฎกระทรวงกำหนดให้คดีความผิดทางอาญาตามประมวลรัษฎากรเป็นคดีพิเศษ
เพิ่มเติมแล้วจะต้องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิด โดย กคพ. อีก
ตามกฎกระทรวงดังกล่าว และตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ทั้งนี้ผู้เขียนและข้าราชการสำนักคดีภาษีอากร
กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการยกร่างแล้วเสนอต่อคณะกรรมการ กคพ. และ กคพ. ตามลำดับ
โดย กคพ. ได้มีมติเห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ และได้มีประกาศ
กคพ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิด
ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗
ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๘
โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งมีรายละเอียดตามบัญชี
ท้ายประกาศ กคพ. ดังกล่าว ดังนี้

“๑. คดีความผิดตามประมวลรัษฎากร

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๙๐/๔ มาตรา ๙๐/๕ และ มาตรา ๙๑/๒๑ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากร รวมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป

๒. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

.....”

ดังนั้น ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๘ เป็นต้นมา คดีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๙๐/๔ มาตรา ๙๐/๕ และมาตรา ๙๑/๒๑ (๗) ตามประมวลรัษฎากร ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากร รวมทั้งสิ้นตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป จึงเป็นคดีพิเศษ ที่กรมสรรพากรจะต้องมาร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำความผิดก่อนหรือ หลังวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๘ ทั้งนี้กรมสอบสวนคดีพิเศษกับกรมสรรพากรได้มีบันทึกความตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ ฉบับลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ซึ่งกรมสรรพากรได้วางแนวทางปฏิบัติตามบันทึกความตกลงดังกล่าว ตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๗๓๒/ว ๑๔๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๙

แต่เนื่องจากคดีความผิดตามประมวลรัษฎากรที่ทำให้รัฐขาดรายได้มีจำนวนสูงถึง ห้าสิบล้านบาท มักจะเป็นกรณีที่เกิดจากการตรวจสอบภาษีอากรหรือการตรวจปฏิบัติการในแต่ละครั้ง จึงอาจจะมีหลายประเภทภาษีหรือหลายปีภาษี หรือเดือนภาษี ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาจึงได้มีประกาศ กคพ. ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เพิ่มเติมความว่า “ไม่ว่าจะเป็นความผิด กรรมเดียวหรือหลายกรรมต่างกัน” และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๙ ซึ่งมีรายละเอียดตามบัญชีท้ายประกาศ กคพ. ดังกล่าว ดังนี้

“๑. คดีความผิดตามประมวลรัษฎากร

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๙๐/๔ มาตรา ๙๐/๕ และ มาตรา ๙๑/๒๑ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ว่าจะ เป็นความผิดกรรมเดียวหรือหลายกรรมต่างกัน ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าเป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้เป็นเงินภาษีอากรรวมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตั้งแต่ ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป”

แต่อย่างไรก็ตาม ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ บัญญัติว่า “โดยที่ในปัจจุบันเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากร และเจ้าพนักงานตำรวจต่างมีอำนาจ ในการตรวจสอบการชำระภาษีตามประมวลรัษฎากร ทำให้พ่อค้าประชาชนมีภาระต้องชี้แจงแสดงหลักฐาน ต่อเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายสมควรขจัดภาระดังกล่าวด้วยการให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรดำเนินการไป แต่ฝ่ายเดียวและโดยที่สมควรเร่งรัดการตรวจสอบภาษีอากรให้แล้วเสร็จโดยเร็วหัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

ข้อ ๒ นับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เว้นแต่การดำเนินคดีอาญาตามคำขอของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากร

ข้อ ๓

ประกอบกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๗/๒๕๒๕ (ที่ประชุมใหญ่) ได้วินิจฉัยว่า “...ข้อห้ามมิให้ตรวจดำเนินการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ นั้น หมายถึง การดำเนินคดีอาญาด้วย และเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวนดำเนินคดีการสอบสวนนี้ได้กระทำไปโดยไม่ชอบ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องร้องคดีนี้.....”

ดังนั้น จึงมีปัญหว่า พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจหน้าที่เข้าไปตรวจสอบและสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีอาญาโดยที่เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรยังไม่ได้ร้องขอหรือร้องทุกข์กล่าวโทษได้ หรือไม่อย่างไร ซึ่งจะได้พิจารณาวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในบทความอีกเรื่องหนึ่งที่จะเขียนในโอกาสต่อไป

มาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากร^{*}

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลี่ยงภาษีเป็นสิ่งที่กีดกร่อนการจัดเก็บภาษีของประเทศ เป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เสียภาษีด้วยกัน เนื่องจากไม่ใช่ทุกคนที่สามารถเลี่ยงภาษีได้ ผู้เสียภาษีที่มีความยืดหยุ่นในการหารายได้สูงมีโอกาสที่จะหลีกเลี่ยงภาษีได้มากกว่าผู้มีรายได้ประจำแน่นอน การเลี่ยงภาษีมักเกิดจากการดำเนินการของผู้เสียภาษีที่มีความยืดหยุ่นในการหารายได้สูงเป็นเหตุให้รัฐต้องสูญเสียรายได้เป็นจำนวนมาก ด้วยมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบรับกับปัญหาการเลี่ยงภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรพิจารณารูปแบบมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสูงสุดทำให้รัฐมีรายได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

การหลีกเลี่ยงภาษี หมายถึง การกระทำใดๆ เพื่อไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลงกว่าที่พึงเสียตามกฎหมาย ซึ่งได้แก่ การหนีภาษี และ การเลี่ยงภาษี

การหนีภาษี หรือ Tax Evasion หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นเหตุให้เสียภาษีน้อยลง โดยเป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยชัดแจ้ง ไม่ว่าจะกระทำดังกล่าวจะมีโทษทางอาญาหรือไม่ก็ตาม ซึ่งโดยปกติการหนีภาษีนั้น เกิดจากเจตนาหลง หรือเจตนาไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง

การเลี่ยงภาษี หรือ Tax Avoidance เมื่อพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบกับการหนีภาษีแล้ว หมายถึง การกระทำที่มีเจตนาให้เสียภาษีน้อยลงนอกเหนือไปจากการหนีภาษี ซึ่งการเลี่ยงภาษีนี้นี้โดยทั่วไปถือว่าเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ในทางกฎหมาย

สาเหตุ ปัญหา และการควบคุมการเลี่ยงภาษี

การเลี่ยงภาษีนั้นเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับภาษีตลอดมา เกิดขึ้นจากการที่ผู้เสียภาษีได้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นเหตุให้ภาระภาษีลดลงหรือเป็นอันปลดเปลื้องไป โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายเป็นเครื่องมือในการบรรลุลวัตถุประสงค์เช่นนั้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นนอกจากจำนวนค่าภาษีที่รัฐเก็บได้น้อยลงแล้ว ยังก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เสียภาษีด้วยกันอีกด้วย

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการเลี่ยงภาษีนั้น อาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

- ๑) ความบกพร่องในระบบภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร
- ๒) สาเหตุอันเนื่องมาจากการบังคับใช้กฎหมาย
- ๓) ทักษะของผู้เสียภาษี

^{*} ที่มา : เรื่อง “มาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษี”, โดย เกรียงเดช มาจำเนียร, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.polsci.chula.ac.th/weerasak/data/tax/ชีवाल.ppt.

๑) ความบกพร่องในระบบภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร

- ปัจจัยเกี่ยวกับหลักการเกิดขึ้นของเงินได้ (Realization Criterion)
- ระบบภาษีเงินได้ไม่สะท้อนถึงภาวะเงินเฟ้อ
- การจัดเก็บภาษีโดยอ้างอิงอยู่กับรูปแบบการเข้าทำธุรกรรม

๒) สาเหตุอันเนื่องมาจากการบังคับใช้กฎหมาย

- ปัญหาในการตีความกฎหมาย ศาลใช้วิธีวิธีอย่างไรในการตีความกฎหมาย
- กฎหมายมีช่องโหว่หรือมีการบัญญัติไว้ไม่รัดกุม ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ผู้เสียภาษีใช้

เป็นช่องทางในการแสวงหาผลประโยชน์ทางภาษี

๓) ทศนคติของผู้เสียภาษี

- ผู้เสียภาษีที่มีทัศนคติว่าหน้าที่ในการเสียภาษีเป็นหน้าที่ในทางศีลธรรม ย่อมมีการสนองต่อการจัดเก็บภาษีของรัฐแตกต่างไปจากผู้เสียภาษีซึ่งเป็นนักธุรกิจ ซึ่งมองว่าภาษีเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งในการประกอบธุรกิจ และย่อมแตกต่างกับผู้เสียภาษีที่ไม่พอใจกับการบริหารประเทศของรัฐบาล หรือเห็นว่ารัฐบาลนำภาษีอากรไปใช้ในทางที่ขัดต่อความเห็นของตน
- ความยุติธรรมในการจัดเก็บภาษี เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษี เนื่องจากการที่จะทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีและยินยอมเสียภาษีให้แก่รัฐบาล โดยสมัครใจจะต้องทำให้ประชาชนรู้สึกว่าได้เสียภาษีอย่างยุติธรรมและไม่รู้สึกว่าถูกเอาเปรียบหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้เสียภาษีด้วยกัน

การควบคุมการเลี่ยงภาษีตามประมวลรัษฎากร

๑) ทศนคติของศาลต่อการกระทำที่อาจถือว่าเป็นการเลี่ยงภาษีอากร

การที่ผู้เสียภาษีได้ดำเนินการในหลายลักษณะเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงภาษีอากร หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิประโยชน์ทางภาษีนั้น รวมถึงวิธีการที่อาจพิจารณาได้ว่าเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย ก่อให้เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการกระทำที่เป็น การเลี่ยงภาษีอากร และการควบคุมการเลี่ยงภาษีอากร โดยอาศัยมาตรการทั่วไปในการป้องกันการเลี่ยงภาษี (General Tax-Avoidance Tax Rules) บางกรณีศาลฎีกาอาจไม่ตีความกฎหมายภาษีอากรอย่างเคร่งครัด ถ้าผลของการตีความนั้นเป็นประโยชน์ต่อผู้เสียภาษี นอกจากนี้บางกรณีตีความโดยขยายความกฎหมายภาษี อาจเป็นโทษแก่ผู้เสียภาษีด้วย

มาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรในต่างประเทศ

แนวทางของสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกานั้น ไม่มีมาตรการทั่วไปในการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่มีมาตรการที่พัฒนามาจากคำพิพากษาของศาล หลักเกณฑ์ที่ถือได้ว่าเป็นมาตรการทั่วไปในการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรนั้นได้แก่ Step Transaction Doctrine, Business Purpose Test และ Substance over Form Doctrine ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในการบังคับใช้ โดยจะแยกพิจารณาตามลำดับต่อไป

๑) หลัก Step Transaction

๑.๑ เป็นมาตรการที่นำมาใช้ในการพิจารณาว่าธุรกรรมใดที่ผู้เสียภาษีสร้างขึ้น จะถูกนำมาพิจารณาร่วมกันในฐานะธุรกรรมย่อย ๆ อันประกอบเป็นธุรกรรมหนึ่ง ซึ่งให้ผลสุดท้าย เช่นเดียวกับธุรกรรมที่ผู้เสียภาษีประสงค์จะก่อให้เกิดขึ้น โดยมีเจตนาเพื่อหลีกเลี่ยงภาระภาษี

๑.๒ เป็นหลักสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาว่าธุรกรรมใดที่ผู้เสียภาษีดำเนินการ โดยมีความมุ่งหมายที่จะเลี่ยงภาระภาษี และเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และกำหนดภาระภาษี ที่แท้จริงของธุรกรรม

พิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ใดหลักเกณฑ์หนึ่งดังต่อไปนี้

- หลักความผูกพันที่จะต้องกระทำ (the binding commitment test)
- หลักผลสุดท้ายหรือหลักวัตถุประสงค์ (the end result or intention test)
- หลักความสัมพันธ์แห่งการกระทำ (the interdependence test)

ข้อจำกัดการบังคับใช้ที่สำคัญประการหนึ่งคือ หลักนี้จะไม่ใช่บังคับกับธุรกรรม ที่มีวัตถุประสงค์ในทางเศรษฐกิจเป็นส่วนประกอบ นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า ธุรกรรมใดที่ไม่อยู่ในบังคับ ของหลัก Step Transaction แล้ว ก็ย่อมไม่อยู่ในบังคับของหลัก Business Purpose และ Substance over Form ด้วย

๒) หลัก Business Purpose ๒. หลัก Business Purpose

๒.๑ หลักเกณฑ์นี้เกิดจากคำพิพากษาของศาลในคดี Gregory v. Helve ring ซึ่งได้ตัดสินว่า การดำเนินการของผู้เสียภาษีในคดีนั้นเป็นการเลี่ยงภาษี เนื่องจากในการดำเนินธุรกรรมนั้น ผู้เสียภาษีได้ดำเนินการโดยปราศจากวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ

ข้อจำกัดการใช้บังคับบางประการของหลัก Business Purpose

- การดำเนินธุรกรรมอันมีผลเป็นการเลี่ยงภาษีของผู้เสียภาษีนั้น ไม่ใช่ว่าธุรกรรมดังกล่าว ทุกธุรกรรมจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของหลักนี้ ศาลจะต้องพิจารณาว่ากฎหมายซึ่งเป็นฐานแห่งสิทธิ ในการดำเนินธุรกรรมของผู้เสียภาษีนั้น ประสงค์จะให้ผู้เสียภาษีจะต้องดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์ ในทางเศรษฐกิจด้วยหรือไม่

- หลัก Business Purpose ไม่นำมาใช้บังคับธุรกรรมทุกธุรกรรมที่ได้ดำเนินการ โดยวัตถุประสงค์เพื่อเลี่ยงภาษี จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อมีวัตถุประสงค์เดียวในการดำเนินธุรกรรมคือ เพียงเพื่อเลี่ยงภาษีเท่านั้น

๓) หลัก Substance over Form

๓.๑ เป็นหลักที่ใช้ในการที่จะวิเคราะห์ และกำหนดภาระภาษีที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกรรม ตามรูปแบบนั้นเสียใหม่ ให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของการดำเนินธุรกรรมนั้น โดยในการวิเคราะห์ และกำหนดภาระภาษีที่เกิดขึ้นนั้น ศาลไม่จำเป็นต้องผูกพันกับนิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีได้สร้างขึ้น นิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีได้ก่อขึ้นจะพึงมีผลในระบบภาษีอากรต่อเมื่อนิติสัมพันธ์นั้นสอดคล้องกับ ความสัมพันธ์และธุรกรรมที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้น

๓.๒ หลักนี้เป็นการแสวงหาสิ่งซึ่งเหมาะสมต่อผลลัพธ์ในทางเศรษฐกิจสำหรับธุรกรรมอื่น ๆ

ข้อจำกัดการใช้บังคับบางประการของหลัก Substance over Form

- ข้อจำกัดด้านการวิเคราะห์และกำหนดภาวะภาษีในการดำเนินธุรกรรมของผู้เสียภาษี ไม่ใช่เรื่องง่ายในการที่จะสามารถกำหนดรูปแบบธุรกรรมใหม่ให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของธุรกรรมที่ดำเนินการโดยผู้เสียภาษีได้อย่างถูกต้อง แม้รูปแบบธุรกรรมที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิเคราะห์และกำหนดภาวะภาษีจะสอดคล้องกับผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกรรมโดยผู้เสียภาษี ซึ่งเป็นคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง แต่อาจไม่สอดคล้องกับผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกรรมโดยผู้เสียภาษีซึ่งเป็นคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ รูปแบบธุรกรรมที่กำหนดขึ้นใหม่นั้นมีหลายรูปแบบที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจเดียวกัน แต่ในแต่ละรูปแบบมีภาวะภาษีที่แตกต่างกัน ซึ่งยังไม่มีหลักเกณฑ์ในการเลือกรูปแบบว่าจะใช้รูปแบบใด

- ข้อจำกัดเกี่ยวกับธุรกรรมการเลี่ยงภาษีที่มีวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจประกอบอยู่ด้วย ถ้าการทำธุรกรรมมีวัตถุประสงค์ในทางเศรษฐกิจประกอบอยู่ด้วยแล้ว ย่อมไม่อยู่ในบังคับของหลัก Substance over Form

แนวทางของอังกฤษ

ประเทศอังกฤษ ไม่มีมาตรการทั่วไปในการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่มีมาตรการที่พัฒนามาจากคำพิพากษาของศาล เช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา แยกพิจารณาตามที่นิยมในตำราทางภาษีได้ดังนี้

๑) Wesminster Doctrine

หลักเกณฑ์นี้เกิดจากคำพิพากษาของศาลในคดี Duke of Westminster v. Inland Revenue Commissioners ซึ่งได้ตัดสินว่า ภาษีนั้นจะต้องเรียกเก็บตามรูปแบบของธุรกรรมโดยไม่ต้องคำนึงถึงสาระสำคัญแห่งธุรกรรม ซึ่งแนวความคิดที่อยู่เบื้องหลังคำวินิจฉัยในคดีนี้คือ ศาลในขณะนั้นยึดถือหลักการตีความตามลายลักษณ์อักษร ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการใช้กฎหมาย

๒) The New Approach

มีการพัฒนาตามลำดับ ซึ่งพัฒนาโดยคำพิพากษาของศาลด้วยกระบวนการตีความกฎหมายของศาลนั้น แต่ครั้งจะมีการเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ใหม่ ๆ อาจสรุปแนวความคิดได้ดังนี้

๒.๑ ธุรกรรมที่อยู่ในบังคับของหลัก The New Approach ต้องเป็นธุรกรรมที่เป็นแผนการประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ซึ่งมีขั้นตอนหนึ่ง (intermediate transaction) ไม่มีเหตุผลเป็นการอื่นหากแต่เพื่อเลี่ยงภาษี และธุรกรรมที่เป็นแผนการนี้ได้เกิดขึ้นจริง

๒.๒ ภาวะภาษีจะต้องพิจารณาจากสาระสำคัญของธุรกรรมที่ได้ดำเนินการโดยผู้เสียภาษี The New Approach จะนำมาใช้กับธุรกรรมที่ได้ดำเนินการโดยผู้เสียภาษี ในกรณีที่ธุรกรรมนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดผล คือการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้เสียภาษี หากแต่การดำเนินการดังกล่าวเพียงเพื่อให้ผู้เสียภาษีสามารถลดหรือหลีกเลี่ยงภาวะภาษีของตนเท่านั้น

๒.๓ ในการค้นหาสาระสำคัญของการกระทำ ศาลใช้วิธีการตีความกฎหมายเป็นเครื่องมือ โดยใช้หลักการตีความกฎหมายตามเจตนารมณ์ แทนการตีความกฎหมายตามลายลักษณ์อักษรซึ่งเป็นผู้เสียภาษี และยังเป็นเสมือนการส่งเสริมการเลี่ยงภาษีด้วย

เมื่อมีธุรกรรมใดมีองค์ประกอบครบถ้วนดังกล่าวแล้ว ศาลย่อมปฏิเสธชั้นตอนที่ปราศจากวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจหากแต่เพื่อเลี่ยงภาษีเท่านั้น โดยพิจารณากำหนดภาระภาษีของธุรกรรมดังกล่าวจากผลสุดท้ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกรรมดังกล่าว

ข้อจำกัดประการหนึ่ง คือลำพังแค่เจตนาในการเลี่ยงภาษีโดยผู้เสียภาษีนั้น ไม่เพียงพอที่จะนำหลัก The New Approach มาใช้ได้ เพราะหลัก The New Approach จะใช้บังคับเฉพาะกับการดำเนินธุรกรรมที่เป็นแผนการ ซึ่งไม่เพียงแต่ได้มีเตรียมไว้ล่วงหน้าแล้วเท่านั้น แต่จะต้องเป็นแผนการที่มีความแน่นอนว่าจะสามารถดำเนินการจนสำเร็จได้ด้วย

แนวทางของประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียนี้มีมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีที่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยศึกษาจาก Part IV A ใน Income Tax Assessment Act 1936 (ITAA) ซึ่งจะพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

๑) สาระสำคัญของ Part IV A

ธุรกรรมที่อยู่ในบังคับของ Part IV A นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบดังต่อไปนี้

- จะต้องมีการดำเนินแผนการ (Scheme)
- แผนการนั้นได้ดำเนินโดยมีวัตถุประสงค์เดียว หรือวัตถุประสงค์หลัก (Sole or Dominant Purpose) เพื่อผลประโยชน์ทางภาษี (Tax Benefit)
- ผู้เสียภาษีได้รับผลประโยชน์ทางภาษีอันเนื่องมาจากการดำเนินการแผนการนั้น

๒) สภาพบังคับของ Part IV A

แยกพิจารณาเป็นสองกรณีดังต่อไปนี้

- การปฏิเสธผลประโยชน์ทางภาษีและกำหนดภาระภาษีใหม่
- การทบทวนการประเมินภาระภาษีที่ได้กำหนดไว้แล้ว

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการป้องกันการเลี่ยงภาษี

๑) การจัดเก็บภาษีโดยให้ความสำคัญกับรูปแบบของการเข้าทำธุรกรรม

ภาระภาษีนั้นจะเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับรูปแบบการดำเนินการที่ผู้เสียภาษีกำหนดขึ้น การที่แต่ละธุรกรรมมีภาระภาษีต่างกันไป ย่อมเป็นเหตุจูงใจให้ผู้เสียภาษีเลือกใช้รูปแบบของการเข้าทำธุรกรรมเพื่อที่จะไม่ต้องเสียภาษี หรือเสียภาษีน้อยลง หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางภาษีที่กฎหมายกำหนดไว้นั้น อาจแยกพิจารณาได้เป็นสองลักษณะ

- การดัดแปลงรูปแบบของการเข้าทำธุรกรรมเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงภาระภาษีหากแต่ยังคงไว้ซึ่งผลประโยชน์สุดท้ายเช่นเดิม

- การเข้าทำธุรกรรมรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางภาษี ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายหนึ่งนั้น

๒) แนวความคิดเกี่ยวกับการเลี่ยงภาษียังไม่มี ความชัดเจน

การเลี่ยงภาษีนั้นเป็นการดำเนินการโดยผู้เสียภาษี เพื่อที่จะทำให้ภาษีนั้นลดลงหรือเป็นอันปลดเปลื้องไป ในลักษณะที่ไม่เป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยชัดแจ้ง

จากการศึกษาคำพิพากษาของศาลฎีกาบางฉบับผู้วิจัยพบว่า การเลี่ยงภาษีมิใช่สิ่งที่ชอบด้วยกฎหมายในทุกกรณี จึงไม่อาจถือเป็นที่ยุติว่าการเลี่ยงภาษีนั้นเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมายในทุกกรณี

๓) มาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรที่มีอยู่ยังไม่สามารถป้องกันการเลี่ยงภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบันมีลักษณะดังนี้

- Specific Anti-Tax Avoidance
- เป็นมาตรการที่อ้างอิงกับมูลค่าของการเข้าทำธุรกรรม
- ขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการเลี่ยงภาษีตามกฎหมายต่างประเทศ

สรุปหลักเกณฑ์ได้ ๓ กรณี ได้แก่

- ๑) หลักเจตนาในการเลี่ยงภาษี
- ๒) หลักความวิปริตแห่งธุรกรรม
- ๓) หลักสาระสำคัญแห่งการกระทำ

วิเคราะห์ขอบเขตและความหมายของการเลี่ยงภาษี

การพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการเลี่ยงภาษีหรือไม่นั้น อาจแยกเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาได้เป็นสี่ส่วน ได้แก่

๑) การกระทำที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะภาษี

การเลี่ยงภาษีนั้นจะต้องเป็นการกระทำ การไม่กระทำไม่ควรถือว่าเป็นการเลี่ยงภาษี แม้ว่าผลของการไม่กระทำนั้นจะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในภาวะภาษีก็ตาม โดยการไม่กระทำนี้หมายถึงเฉพาะการไม่กระทำที่ไม่ก่อให้เกิดเงินได้เท่านั้น แต่ไม่รวมถึงการกระทำเพื่อไม่ให้เกิดเงินได้

การกระทำนี้อาจเป็นการกระทำของผู้เสียภาษีหรืออาจเป็นการกระทำของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับผู้เสียภาษีก็ได้ นอกจากนี้ การกระทำดังกล่าวย่อมต้องก่อให้เกิดข้อเท็จจริงคือการเปลี่ยนแปลงในภาวะภาษีของผู้เสียภาษีด้วย

๒) การกระทำที่ไม่อยู่ในระดับที่ควรได้รับการยอมรับในทางภาษีอากร

การจะพิจารณาว่าการกระทำเป็นการเลี่ยงภาษีหรือไม่นั้น ควรจะพิจารณาจากผลลัพธ์ในทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในการเข้าทำธุรกรรมโดยผู้เสียภาษี

หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาธุรกรรมที่อาจถือได้ว่าเป็นการเลียงภาษี 2 ลักษณะ ได้แก่

- หลักนิติสัมพันธ์

เป็นการนำนิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีประสงค์ที่จะก่อให้เกิดขึ้นมากำหนดความรับผิดชอบทางภาษีของผู้เสียภาษี โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบที่ผู้เสียภาษีเลือกใช้ กล่าวคือ สรรพากรไม่จำเป็นต้องถือตามรูปแบบที่ผู้เสียภาษีอากรเลือกใช้ หากว่านิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีประสงค์ที่จะก่อให้เกิดขึ้นนั้น ไม่สอดคล้องกับรูปแบบที่ผู้เสียภาษีเลือกใช้ ตามหลักนิติสัมพันธ์ “การเลียงภาษี” อาจพิจารณาได้ว่าหมายถึง ธุรกรรมที่ก่อให้เกิดผลเป็นการเปลี่ยนแปลงภาระภาษีในลักษณะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เสียภาษี โดยรูปแบบแห่งธุรกรรมที่เกี่ยวข้องนั้น มิได้สอดคล้องกับนิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีประสงค์ที่จะก่อให้เกิดขึ้น

- หลักความสุจริตในทางภาษี

การดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ในทางภาษีนั้น จะต้องเป็นการดำเนินการที่ได้กระทำโดยสุจริต ไม่เพียงแต่ต้องสอดคล้องกับองค์ประกอบในทางลายลักษณ์อักษรเท่านั้น ยังต้องเป็นการกระทำที่ไม่ขัดกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย ผู้วิจัยเห็นว่า “หลักสุจริต” นั้น เป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่สามารถนำมาใช้ได้ ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นการใช้สิทธิหรือการปฏิบัติการชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น

๓) การกำหนดภาระภาษีใหม่สำหรับการดำเนินการที่เป็นการเลียงภาษี

การเลียงภาษีนั้นเป็นรูปแบบหนึ่งของการเลียงกฎหมาย ดังนั้นในเบื้องต้นจึงต้องวิเคราะห์เสียก่อนว่าการเลียงกฎหมายนั้นควรมีผลบังคับเป็นประการใด เมื่อการกระทำของผู้เสียภาษีถือได้ว่าเป็นการเลียงภาษีแล้ว ขั้นตอนที่สำคัญต่อไปคือการวิเคราะห์และกำหนดภาระภาษี (Re-characterization) ที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่เป็นการเลียงภาษีเสียใหม่ ตามรูปแบบที่ควรจะเป็น

การวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบภาระภาษีสำหรับการกระทำที่เป็นการเลียงภาษีนั้น ควรจะพิจารณาความสอดคล้องระหว่างภาระภาษีที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะหารูปแบบซึ่งสามารถอธิบายนิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีประสงค์ที่จะก่อให้เกิดได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สุด โดยอาจใช้หลักเช่นเดียวกับ Part IV A ของออสเตรเลีย คือ ภาระภาษีจะกำหนดจากธุรกรรม แม้กระบวนการนี้จะมีปัญหาคือ มีรูปแบบธุรกรรมหลายอันที่อาจอธิบายนิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีประสงค์ที่จะก่อให้เกิดได้ แต่สามารถแก้ไขโดยใช้ข้อสันนิษฐานที่ว่าผู้เสียภาษีประสงค์ที่จะเลือกใช้ธุรกรรมที่เป็นประโยชน์กับตนเองมากที่สุด ด้วยเหตุดังกล่าว รูปแบบที่จะนำมาใช้ในการกำหนดภาระภาษีจะต้องเป็นรูปแบบที่สร้างภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีน้อยสุด

๔) การคุ้มครองสิทธิผู้เสียภาษี

เนื่องจากมาตรการป้องกันการเลียงภาษีตามที่ได้เสนอข้างต้น อาจมีลักษณะจำกัดเสรีภาพของผู้เสียภาษีในการดำเนินธุรกรรมใด ๆ และการมีบทบัญญัติให้อำนาจแก่กรมสรรพากรที่จะทบทวนและกำหนดภาระภาษีที่เกิดขึ้นจากการเข้าทำธุรกรรมนั้นใหม่ ย่อมก่อให้เกิดความไม่แน่นอน

ในภาระภาษีของผู้เสียภาษีที่อาจถูกประเมินใหม่ในอนาคต เพื่อจำกัดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
ควรมีมาตรการคุ้มครองสิทธิผู้เสียภาษีดังต่อไปนี้

๔.๑ ให้กรมสรรพากรมีหน้าที่จัดทำหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการบังคับใช้มาตรการ
ป้องกันการเลี่ยงภาษี ข้ออภิปรายเกี่ยวกับการตีความบทบัญญัติแห่งกฎหมายต่าง ๆ การกำหนด
ตัวอย่างของการเข้าทำธุรกรรมที่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากร โดยในการ
จัดทำเอกสารดังกล่าวจะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนจากองค์กรทางวิชาชีพ
ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ มีระบบที่ให้ผู้เสียภาษีสามารถขอความเห็นในเบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกรรมที่ประสงค์
จะดำเนินการว่าจะอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรหรือไม่ ในขณะเดียวกัน
กรมสรรพากร คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร และศาล ย่อมต้องผูกพันตามความเห็นเบื้องต้นดังกล่าว
ในการบังคับใช้กฎหมาย

๔.๓ การทบทวนและกำหนดภาระภาษีนั้น จะต้องคำนึงถึงมูลค่าภาษีที่รัฐได้รับจริง
จากธุรกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดด้วย และการทบทวนและกำหนดภาระภาษีใหม่นั้น จะต้องไม่
กระทบกระเทือนต่อสิทธิของบุคคลภายนอกหรือความสมบูรณ์ของธุรกรรมนั้น

๔.๔ มีระยะเวลาจำกัดในการใช้อำนาจในการประเมิน

ข้อคิดเห็นของมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษี

สาเหตุสำคัญของการเลี่ยงภาษีนั้น เกิดขึ้นจากความบกพร่องในระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้
ตามประมวลรัษฎากร

ผู้เสียภาษีมีวิธีการดำเนินการเพื่อเลี่ยงภาษีรูปแบบใหม่ ๆ ออกมาอยู่เสมอ กฎหมาย
ไม่สามารถตามได้ทัน นอกจากนี้ มาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรที่พบอยู่ในประมวลรัษฎากรนั้น
มีลักษณะเป็นการควบคุมที่รูปแบบหรือมูลค่าของการเข้าทำธุรกรรมในลักษณะหนึ่งโดยเฉพาะ
ซึ่งการกระทำที่ไม่อยู่ในขอบเขตที่ควบคุมย่อมเป็นช่องทางที่ใช้ในการเลี่ยงภาษีอากร มาตรการ
ในลักษณะดังกล่าวนี้ยังไม่เพียงพอที่จะขจัดการเลี่ยงภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการนำมาตรการ
ป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรที่มีลักษณะทั่วไปมาใช้

การตีความกฎหมายภาษีอากรจะต้องบังคับตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย มิใช่ตีความตาม
ลายลักษณ์อักษรซึ่งเป็นการจำกัดการบังคับใช้ เป็นเหตุให้ผู้เสียภาษีบางรายใช้ประโยชน์จากแนวทาง
ดังกล่าวเพื่อเลี่ยงภาษีอากร

ประเทศไทยนั้น ยังไม่มีแนวความคิดเกี่ยวกับการเลี่ยงภาษีอากรอย่างชัดเจน
อีกทั้งนักกฎหมายหลายท่านยังเห็นว่าการเลี่ยงภาษีเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นควรสร้างทัศนคติ
ต่อการเลี่ยงภาษีอากรใหม่ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เปรียบเสมือนการโกงชาติ
แม้ว่าคำพิพากษาของศาลฎีกาบางฉบับจะได้ยอมรับแนวความคิดเกี่ยวกับความไม่ชอบด้วยธรรม
ของการเลี่ยงภาษีอากรแล้วก็ตาม แต่ผลของคำพิพากษาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาได้เฉพาะ

ในกรณีที่มีข้อเท็จจริงเดียวกันเท่านั้น ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการเลียงภาษีได้อย่างแท้จริง และเป็นรูปธรรม

บทบัญญัติในประมวลรัษฎากรยังขาดประสิทธิภาพในการควบคุมภาษีอากร เนื่องจาก

- ๑) เป็นมาตรการที่ควบคุมที่ประเภทของการเข้าทำธุรกรรมในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
- ๒) เป็นมาตรการที่อ้างอิงอยู่กับมูลค่าของการเข้าทำธุรกรรม เช่น ราคาตลาด
- ๓) ขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กับภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเป็นช่องว่างที่ก่อให้เกิดการเลียงภาษีโดยอาศัยรูปแบบของหน่วยภาษี

มาตรการป้องกันการเลียงภาษีควรอยู่บนพื้นฐานของการพิจารณา ดังนี้

๑) การเลียงภาษีอากรนั้นจะต้องมีการกระทำ และการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงซึ่งภาระภาษีของผู้เสียภาษี

๒) เป็นการดำเนินการที่นิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีประสงค์จะก่อให้เกิดขึ้นไม่สอดคล้องกับรูปแบบที่ผู้เสียภาษีเลือกใช้ และซึ่งกระทำได้โดยไม่สุจริต

๓) มีการกำหนดวิธีการวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบภาระภาษีสำหรับการกระทำที่เป็นการเลียงภาษีนั้น โดยพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างภาระภาษีที่เกิดขึ้นกับนิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีประสงค์จะก่อให้เกิดขึ้น เพื่อที่จะหารูปแบบซึ่งสามารถอธิบายนิติสัมพันธ์ที่ผู้เสียภาษีประสงค์จะก่อให้เกิดใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

๔) สาเหตุหนึ่งที่เกิดการเลียงภาษีคือ ระบบประเมินภาษีโดยผู้มีหน้าที่เสียภาษีเอง ซึ่งผู้เสียภาษีนั้นมักใช้วิธีประเมินที่หลบเลี่ยงภาษีได้มากที่สุด ดังนั้น ควรมีมาตรการให้เจ้าพนักงานประเมินทำการประเมินภาษีควบคู่กับการประเมินของผู้เสียภาษีเองด้วย เพื่อเป็นการป้องกันการเลียงภาษี

๕) ควรมีมาตรการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีในการใช้บังคับมาตรการป้องกันการเลียงภาษีอากรควบคู่กันไปด้วย เช่น กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรในการจัดให้มีหลักเกณฑ์ คำอธิบาย หรือข้ออภิปรายเกี่ยวกับการใช้บังคับมาตรการป้องกันการเลียงภาษีอากร การให้มีการตรวจสอบความเห็นของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการตีความดังกล่าว หรือการทบทวน และกำหนดภาระภาษีใหม่นั้น จะต้องคำนึงถึงเงินภาษีที่รัฐต้องเสียไปอย่างแท้จริงเท่านั้น เป็นต้น

ไม่ว่ารัฐจะมีมาตรการป้องกันการเลียงภาษีอย่างไร แม้จะสร้างมาตรการที่มีลักษณะบังคับใช้เป็นการทั่วไปแล้วก็ตาม ผู้เสียภาษียังมีวิธีหลีกเลี่ยงภาษีได้เสมอ ดังนั้น สิ่งที่จะช่วยให้การหลีกเลี่ยงภาษีสลดลงจนกระทั่งหมดไปได้ คือตัวผู้เสียภาษีเอง รัฐควรปลูกฝังจิตสำนึกในการเสียภาษีแก่ประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ยากมาก รัฐควรปลูกฝังให้ประชาชนสำนึกถึงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ตระหนักถึงความจำเป็นของรัฐในการที่จะนำเงินมาพัฒนาประเทศ โดยรัฐต้องมีการบริหารงานที่โปร่งใส เพื่อสร้างความยอมรับให้กับประชาชน เมื่อประชาชนมีสำนึกในหน้าที่การเสียภาษี ปัญหานี้จะหมดไป

กฎหมายใหม่ โกงภาษี หนีภาษี เลี่ยงภาษี โทษจำคุกสูงสุด ๗ ปี*

๑. นิติบุคคลที่ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีตามกำหนด เดิมไม่มีโทษปรับ แต่กฎหมายใหม่
เพิ่มระวางโทษปรับ

มาตรา ๖๙	เดิม	แก้ไข
บัญญัติให้บริษัทหรือห้าง หุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นแบบแสดง รายการภาษีพร้อมด้วยบัญชี งบดุล บัญชีทำการ บัญชีกำไร ขาดทุน บัญชีรายรับ-รายจ่าย หรือบัญชีรายรับก่อนหัก รายจ่าย	ไม่มีโทษปรับ	ระวางโทษปรับ

๒. ต่อไปบุคคลใดขอยื่นขอคืนภาษีอากรอันเป็นเท็จมีโทษจำคุก ๓ เดือน ถึง ๗ ปี

มาตรา ๓๗	เดิม	แก้ไข
แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ ถ้อยคำเท็จ หรือนำพยาน หลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยง การเสียภาษีอากรต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ ๓ เดือน ถึง ๗ ปี และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท	ไม่ครอบคลุมถึงการขอคืน ภาษีอากรอันเป็นเท็จ	ครอบคลุมถึงการขอคืน ภาษีอากรอันเป็นเท็จ

๓. ต่อไปบุคคลใดไม่ยื่นจ่ายภาษี พยายามเลี่ยงภาษีอากร หรือหนีภาษีอากร โทษเดิมจำคุก
ไม่เกิน ๖ เดือน แต่กฎหมายใหม่จำคุกตั้งแต่ ๓ เดือน ถึง ๗ ปี

มาตรา ๓๗ ทวิ	เดิม	แก้ไข
ผู้ใดมีเจตนาละเลย หลีกเลียง หรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสีย ภาษีอากร	โทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือ ทั้งจำทั้งปรับ	จำคุกตั้งแต่ ๓ เดือน ถึง ๗ ปี และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท

*ที่มา : เรื่อง "กฎหมายใหม่ โกงภาษี หนีภาษี เลี่ยงภาษี โทษจำคุกสูงสุด ๗ ปี", สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘
ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://kaeake.blogspot.com/2015/03/7.html>.

ภาคผนวก

- ประมวลรัษฎากร (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม)
- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ประมวลรัชฎาภกร
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม)

ประมวลรัษฎากร

ลักษณะ ๑

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ กฎหมายนี้ให้เรียกว่า “ประมวลรัษฎากร”

มาตรา ๒^๖ ในประมวลรัษฎากรนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประมวลรัษฎากรนี้

“อธิบดี”^๗ หมายความว่า อธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมสรรพากร

มอบหมาย

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วย

“อำเภอ” หมายความว่า นายอำเภอ สมุห์บัญชีอำเภอ หรือสมุห์บัญชีเขต

“นายอำเภอ” หมายความว่าหัวหน้าเขต และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่ง

อำเภอด้วย

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่าที่ว่าการเขต และที่ว่าการกิ่งอำเภอด้วย

“องค์การของรัฐบาล” หมายความว่า องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลและกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลด้วย

“ประเทศไทย” หรือ “ราชอาณาจักร” หมายความว่ารวมถึงเขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิของประเทศไทยตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไป และตามความตกลงกับต่างประเทศด้วย

มาตรา ๓^๘ บรรดารัษฎากรประเภทต่าง ๆ ซึ่งเรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรนี้ จะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการต่อไปนี้ได้ คือ

(๑) ลดอัตรา หรือยกเว้นเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการ หรือสภาพของท้องที่บางแห่งหรือทั่วไป

(๒) ยกเว้นแก่บุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามสัญญา หรือตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกันกับนานาประเทศ

(๓) ยกเว้นแก่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล องค์การศาสนา หรือองค์การกุศลสาธารณะ

^๖ มาตรา ๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๐

^๗ มาตรา ๒ นิยามคำว่า “อธิบดี” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗

^๘ มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๑๕^{๕๖} เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในหมวดต่าง ๆ แห่งลักษณะนี้ ให้ใช้บทบัญญัติในหมวดนี้บังคับแก่การภาษีอากรประเมินทุกประเภท

มาตรา ๑๖^{๕๗} “เจ้าพนักงานประเมิน” หมายความว่า บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ส่วน ๑

การยื่นรายการและการเสียภาษีอากร

มาตรา ๑๗ การยื่นรายการ ให้ยื่นภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหมวดว่าด้วยภาษีอากรต่าง ๆ และตามแบบแสดงรายการที่อธิบดีกำหนด

ถ้าอธิบดีต้องการรายงานประจำปี หรือบัญชีบุคคล หรือบัญชีอื่น ๆ ประกอบแบบแสดงรายการใด ก็ให้สั่งเรียกได้ กับให้อธิบดีมีอำนาจสั่งผู้ต้องเสียภาษีอากรให้มีสมุดบัญชีพิเศษ และให้กรอกข้อความที่ต้องการลงในสมุดบัญชานั้นได้ เพื่อสะดวกแก่การคำนวณเงินภาษีอากรที่ต้องเสียตามลักษณะนี้ เมื่ออธิบดีมีคำสั่งตามที่ว่ามานี้ ผู้ยื่นรายการหรือผู้ต้องเสียภาษีอากรต้องปฏิบัติตาม

เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร

(๑) ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งบุคคลเป็นการทั่วไปให้มีบัญชีพิเศษ และให้กรอกข้อความที่ต้องการลงในบัญชานั้น คำสั่งเช่นนี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้ยื่นรายการหรือผู้ต้องเสียภาษีอากรจัดทำบัญชีบุคคล หรือบัญชีอื่น ๆ แสดงรายการหรือแจ้งข้อความใด ๆ และยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินพร้อมกับการยื่นรายการตามแบบแสดงรายการที่อธิบดีกำหนด^{๕๘}

มาตรา ๑๘ รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีอากรนั้น ให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินตามที่กำหนดไว้ในหมวดภาษีอากรนั้น ๆ และเมื่อได้ประเมินแล้ว ให้แจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมินไปยังผู้ต้องเสียภาษีอากร ในกรณีนี้จะออกุทธการประเมินก็ได้

ในกรณีที่ผู้ต้องเสียภาษีอากรถึงแก่ความตายเสียก่อนได้รับแจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมิน ให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินแจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมินไปยังผู้จัดการมรดกหรือไปยังทายาทหรือผู้อื่นที่ครอบครองทรัพย์สินมรดก แล้วแต่กรณี^{๕๙}

ถ้าเมื่อประเมินแล้วไม่ต้องเรียกเก็บหรือเรียกคืนภาษีอากร การแจ้งจำนวนภาษี

^{๕๖} มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔

^{๕๗} มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๕๘} มาตรา ๑๗ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๕๙} มาตรา ๑๘ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๘๓

ส่วน ๓
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๕^{๗๓} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๕๐ ทวิ หรือมาตรา ๕๑ เว้นแต่จะแสดงว่าได้มีเหตุสุดวิสัย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๓๕ ทวิ^{๗๔} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๓๖^{๗๕} ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้วหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายหรือสรรพากรจังหวัด เจ้าพนักงานประเมิน ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือกรรมการ ที่ออกตามมาตรา ๑๒ ตรี มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๓๒ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗^{๗๖} ผู้ใด

(๑) โดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจ แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ

(๒) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามลักษณะนี้

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๓๗ ทวิ^{๗๗} ผู้ใดโดยเจตนาละเลยไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นตามลักษณะนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่

^{๗๓} มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑

^{๗๔} มาตรา ๓๕ ทวิ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๗๕} มาตรา ๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๗๖} มาตรา ๓๗ แก้ไขแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๗๗} มาตรา ๓๗ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด ๓
ภาษีเงินได้ส่วน ๑
ข้อความทั่วไป

มาตรา ๓๘ ภาษีเงินได้นี้อยู่ในประเภทภาษีอากรประเมิน และให้เจ้าพนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินเกี่ยวกับภาษีในหมวดนี้

มาตรา ๓๙^{๗๘} ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“เงินได้พึงประเมิน”^{๗๙} หมายความว่า เงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษีในหมวดนี้ เงินได้ที่กล่าวนี้ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ ตามมาตรา ๔๐ และเครดิตภาษีตามมาตรา ๔๗ ทวิ ด้วย

“บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน” หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตั้งแต่สองนิติบุคคลขึ้นไปซึ่งมีความสัมพันธ์กันในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนเกินกว่ากึ่งจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลหนึ่ง เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนเกินกว่ากึ่งจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนในอีกนิติบุคคลหนึ่ง

(๒) ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลหนึ่งมีมูลค่าเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในอีกนิติบุคคลหนึ่งมีมูลค่าเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด

(๓) นิติบุคคลหนึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในอีกนิติบุคคลหนึ่งเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด หรือ

(๔) บุคคลเกินกว่ากึ่งจำนวนกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีอำนาจจัดการในนิติบุคคลหนึ่ง เป็นกรรมการหรือเป็นผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีอำนาจจัดการในอีกนิติบุคคลหนึ่ง

“ปีภาษี” หมายความว่า ปีประติทิน

“บริษัทจดทะเบียน”^{๘๐} หมายความว่า บริษัทจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยตลาด

^{๗๘} มาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๗๙} มาตรา ๓๙ นิยามคำว่า “เงินได้พึงประเมิน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗

^{๘๐} มาตรา ๓๙ นิยามคำว่า “บริษัทจดทะเบียน” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๑๗

ร้อยละ ๑๐.๐ ของเงินได้

(๓)^{๑๖๔} ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๕) และ (๖) ที่จ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งมิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทยให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้

(๔)^{๑๖๕} นอกจากกรณีตาม (๕) ในกรณีผู้จ่ายเงินตามมาตรา ๕๐ เป็นรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ซึ่งจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) แต่ไม่รวมถึงการจ่ายค่าซื้อพืชผลทางการเกษตรให้กับผู้รับรายหนึ่ง ๆ มีจำนวนรวมทั้งสิ้นตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป แม้การจ่ายนั้นจะได้แบ่งจ่ายครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาทก็ดี ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๑ ของยอดเงินได้พึงประเมินแต่เฉพาะเงินได้ในกรณีประกวดหรือแข่งขันให้คำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้

(๕)^{๑๖๖} ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๘) เฉพาะที่จ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งขายอสังหาริมทรัพย์ ให้คำนวณหักดังต่อไปนี้

(ก) สำหรับอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับจากการให้โดยเสนาหา ให้คำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา ๕๘ (๔) (ก) เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใด ให้หักเป็นเงินภาษีไว้เท่านั้น

(ข) สำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางอื่นนอกจาก (ก) ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา แล้วคำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา ๕๘ (๔) (ข) เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใด ให้หักเป็นเงินภาษีไว้เท่านั้น

(๖)^{๑๖๗} ในกรณีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทน ให้ผู้โอนหักภาษีตามเกณฑ์ใน (๕) โดยถือว่าผู้โอนเป็นผู้จ่ายเงินได้

มาตรา ๕๐ ทวิ^{๑๖๘} ให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายที่ได้หักไว้แล้วในปีภาษีให้แก่ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายสองฉบับมีข้อความตรงกัน ในกรณีและตามกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีตามมาตรา ๓ เตรส ให้ออกในทันทีทุกครั้งที่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย

(๒) ในกรณีตามมาตรา ๕๐ (๑) ให้ออกภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ของปีถัดจากปีภาษี หรือภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายออกจากงานในระหว่างปีภาษี

(๓) ในกรณีตามมาตรา ๕๐ (๒) (๓) หรือ (๔) ให้ออกในทันทีทุกครั้งที่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย

หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้ใช้ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

^{๑๖๔} มาตรา ๕๐ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

^{๑๖๕} มาตรา ๕๐ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗

^{๑๖๖} มาตรา ๕๐ (๕) เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๑๖๗} มาตรา ๕๐ (๖) เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๑๖๘} มาตรา ๕๐ ทวิ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑

อธิบดีมีอำนาจยกเว้นการออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายได้ในกรณีที่เห็นสมควร

มาตรา ๕๑^{๑๗๔} เจ้าพนักงานประเมินอาจส่งหนังสือแจ้งความแก่บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคลให้ยื่นบัญชีจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๗) หรือพยานหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องเพื่อตรวจสอบการหักภาษี ณ ที่จ่ายได้ตามที่เห็นสมควร และผู้ได้รับหนังสือแจ้งความต้องปฏิบัติตามภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งความ

มาตรา ๕๒^{๑๗๕} บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคลซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ตามมาตรา ๕๐ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องนำเงินภาษีที่ตนมีหน้าที่ต้องหักไปส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่จ่ายเงิน ไม่ว่าตนจะได้หักภาษีไว้แล้วหรือไม่

ภาษีที่คำนวณหักไว้ตามมาตรา ๕๐ (๕) และ (๖) ให้ผู้มีหน้าที่หักภาษีนำส่งต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่มีการจดทะเบียนและห้ามพนักงาน เจ้าหน้าที่ลงนามรับรื้อยอมให้ทำหรือบันทึกไว้จนกว่าจะได้รับเงินภาษีที่นำส่งไว้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว และในกรณีที่ไม่มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้นำส่งตามวรรคหนึ่ง^{๑๗๖}

ภาษีหัก ณ ที่จ่ายตามวรรคสองให้ส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามระเบียบที่รัฐมนตรี กำหนด

มาตรา ๕๒ ทวิ^{๑๗๗} ก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการตามความในมาตรา ๕๖ ผู้มีเงิน ได้พึงประเมินประเภทที่ไม่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ถ้ามีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป จะนำภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา ๕๘ ไปชำระต่ออำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอพร้อมกับยื่นรายการตาม แบบที่อธิบดีกำหนดก็ได้

ภาษีที่ชำระตามความในวรรคก่อน ให้ถือเป็นเครดิตของผู้ต้องเสียภาษีในการ คำนวณภาษี

มาตรา ๕๓^{๑๗๘} ในกรณีรัฐบาลหรือองค์การรัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตาม มาตรา ๕๐ ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้จ่ายเงินที่จะตรวจสอบให้แน่ใจว่าจำนวนเงินภาษีที่จะต้องหัก ตามมาตรา ๕๐ นั้น ได้คำนวณและจดไว้ในฎีกาเบิกเงินแล้วและให้เป็นที่หักเงินจำนวนนั้น ก่อนจ่าย แต่ถ้ามิได้มีการตั้งฎีกาเบิกเงินก็ให้เจ้าพนักงานผู้จ่ายเงินปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒

^{๑๗๔} มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๔

^{๑๗๕} มาตรา ๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๑๗๖} มาตรา ๕๒ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๑๗๗} มาตรา ๕๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๑๗๘} มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๖๙^{๒๓๖} ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีตามมาตรา ๖๕ มาตรา ๖๕ ทวิ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ เกี่ยวกับรายรับรายจ่าย กำไรสุทธิและรายการอื่น ๆ ต่อเจ้าพนักงานประเมินตามแบบที่อธิบดีกำหนด พร้อมด้วยบัญชีงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุน บัญชีรายรับรายจ่าย หรือบัญชีรายรับก่อนหักรายจ่ายที่มีบุคคลตามมาตรา ๓ สัตตตรวจสอบและรับรองในรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าว แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๙ ทวิ^{๒๓๗} ภายใต้บังคับมาตรา ๗๐ ถ้ารัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ ให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ให้คำนวณหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๑ ภาษีที่หักไว้นี้ให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามรอบระยะเวลาบัญชีที่หักไว้ นั้น ในการนี้ให้นำมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๙ ตริ^{๒๓๘} ให้บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ (๘) เฉพาะที่จ่ายให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งขายอสังหาริมทรัพย์คำนวณหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ ๑ แล้วนำส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเบียดหนี้และนิติกรรมในขณะที่มีการจดทะเบียน และให้นำความในมาตรา ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ภาษีที่หักไว้และนำส่งตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ถูกหักภาษีตามรอบระยะเวลาบัญชีที่หักไว้ นั้น

มาตรา ๗๐ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทยแต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเสียภาษี โดยให้ผู้จ่ายหักภาษีจากเงินได้พึงประเมินที่จ่ายตามอัตรากำหนดสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แล้วนำส่งอำเภothองที่พร้อมกันยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงินได้พึงประเมินนั้น ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม^{๒๓๙}

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ได้รับเงินได้พึงประเมินที่เป็นดอกเบี้ยจากรัฐบาลหรือสถาบันการเงินที่มี

^{๒๓๖} มาตรา ๖๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๓๗} มาตรา ๖๙ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๒๓๘} มาตรา ๖๙ ตริ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๒๕

^{๒๓๙} มาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๙๐/๔^{๓๗๖} บุคคลดังต่อไปนี้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ระบุไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

(๑) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้โดยไม่มีสิทธิที่จะออกเอกสารดังกล่าวตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๖/๑

(๒) ตัวแทนผู้ประกอบการจดทะเบียนที่อยู่นอกราชอาณาจักรโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ออกใบกำกับภาษีโดยไม่มีสิทธิตามมาตรา ๘๖/๒ วรรคหนึ่ง

(๓) ผู้ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้โดยไม่มีสิทธิที่จะออกเอกสารดังกล่าวตามมาตรา ๘๖/๑๓

(๔) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ลงรายการหรือลงรายการเป็นเท็จในรายงานตามมาตรา ๘๗ หรือตามที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๘๗/๑

(๕) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ หรือใบแทนเอกสารดังกล่าว

(๖) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม กระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน

(๗) ผู้ประกอบการโดยเจตนา นำใบกำกับภาษีปลอมหรือใบกำกับภาษีที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไปใช้ในการเครดิตภาษี

มาตรา ๙๐/๕^{๓๗๗} ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามหมวดนี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ยินยอมหรือมีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

หมวด ๕

ภาษีธุรกิจเฉพาะ^{๓๗๘}

มาตรา ๙๑^{๓๘๐} ภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นภาษีอากรประเมิน

^{๓๗๖} มาตรา ๙๐/๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔

^{๓๗๗} มาตรา ๙๐/๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔

^{๓๗๘} หมวด ๕ ภาษีธุรกิจเฉพาะ มาตรา ๙๑ ถึง มาตรา ๙๑/๒๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ (หมวด ๕ ภาษีป้าย (เดิม) มาตรา ๙๔ ถึง มาตรา ๑๐๒ ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๙)

เลขที่	11021
วันที่	17/11/2558
เวลา	14.46

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๓๗๙/๐๗

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๐๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ . .) พ.ศ. . . . (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
ความผิดทางอาญา)

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ . .) พ.ศ. . . . (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

เลขที่	11021
วันที่	17/11/2558
เวลา	14.46

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (สมโภชา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(0.001/D/ส)

รับทราบ
17/11/2558
เวลา 14.46 น.
สำนักเลขาธิการ

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๑๔๑๘/๒๕๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดโทษสำหรับกรณีไม่ยื่นบัญชีที่มีการรับรองตามมาตรา ๖๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๗ ให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับกรณีไม่ยื่นรายการเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ ทวิ)
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มให้ครอบคลุมถึงกรณีการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐/๔ (๖))

เหตุผล

โดยที่บทลงโทษทางอาญาตามประมวลรัษฎากรยังไม่ครอบคลุมถึงกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นบัญชีที่มีการรับรองพร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีหรือกระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกันเพื่อขอคืนภาษีอากร อีกทั้งอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีอากรยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดอาญาดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๑)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๕๐ ทวิ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๖๔ เว้นแต่จะแสดงว่าได้มีเหตุสุดวิสัย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๗ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

(๑) แจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากร ตามลักษณะนี้ หรือ

(๒) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือขอคืนภาษีอากรตามลักษณะนี้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ทวิ ผู้ใดไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นตามลักษณะนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๔๐/๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) ผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยง ภาษีมูลค่าเพิ่มหรือขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม กระทำการใด ๆ โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่บทลงโทษทางอาญาตามประมวลรัษฎากรยังไม่ครอบคลุมถึงกรณีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นบัญชีที่มีการรับรองพร้อมทั้งยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี และการกระทำโดยเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกันเพื่อขอลดภาษีอากร อีกทั้งอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีอากรยังไม่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับความผิดอาญาดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา) มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ไม่ยื่นบัญชีที่มีการรับรองตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๔ เป็นความผิดซึ่งต้องรับโทษตามมาตรา ๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

๒.๒ กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้กระทำความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกันเพื่อขอลดภาษี เป็นความผิดที่ต้องรับโทษตามมาตรา ๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

๒.๓ ปรับเพิ่มอัตราโทษสำหรับกรณีไม่ยื่นรายการเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรให้สูงขึ้น โดยต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ ทวิ)

๒.๔ กำหนดให้ผู้กระทำความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือวิธีอื่นใดทำนองเดียวกัน เพื่อขอลดภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นความผิด ต้องได้รับโทษตามมาตรา ๔๐/๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐/๔ (๖))

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการ ตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)